

Čís. 51.

S hlediska § 175 IIc tr. z. jest lhostejno, proč a jak dlouho bylo polní nářadí na poli zanecháno.

(Rozh. ze dne 2. května 1919, Kr I 91/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako nalézacího soudu v Litoměřicích, jímž obžalovaný byl vinným uznán zločinem krádeže dle §§ 171, 175 IIc tr. z.

Důvody:

Zmateční stížnost nepopírá povahu odcizeného pluhátka jakožto polního nářadí, má však za to, že se nářadí takovému dostává ochrany v § 175 II lit. c) tr. z. jen, pokud rolník jest dle normálního způsobu hospodaření nucen ponechávat je na poli; poněvadž v tomto případě pluhátko odcizeno bylo koncem ledna 1918 z pole, kde od prosince stálo, nemá prý místa zmíněné ustanovení, jež by zakládalo zločinnou kvalifikaci krádeže, obžalovaným spáchané. Náhled ve stížnosti zastávaný nemá opory v zákoně. Lze připustiti, že zákon propůjčuje rolnickému nářadí na poli tak jako plodinám na poli a ovoci na stromě nebo dobytku na pastvě zvýšenou ochranu z důvodu, že předměty ty pro obtížnost trvalého hlídání vydány jsou snáze nebezpečí odcizení, ač nikde zásada tato vyslovena není. Zákonodárným důvodem tohoto ustanovení však, ať je jakýkoliv, nic nemění se na tom, že krádež rolnického nářadí na poli, jež zařaděno je mezi předměty pro vlastnost jejich chráněné, již pro tuto příčinu je zločinnou, přesahuje-li hodnota ukradeného nářadí 50 K. Podmínkou pak, aby nářadí bylo bývalo na poli zůstavěno, poněvadž k tomu nutí pravidelný způsob hospodaření, nebo že je tak hospodářským zvykem, nikterak použitelnost § 175 IIc) z. tr. vázána není, poněvadž podmínka taková není v zákoně vyslovena, aniž plyne z nejistého ostatně předpokladu o zákonodárném důvodu zmíněného ustanovení, kdyžť moment nechráněnosti nářadí, na poli uloženého, jest v kterémkoliv ročním období týmž. Jinak by se vnášel do zákona rozdíl, jenž v něm obsažen není, a stala by se zákonem stanovená ochrana též vratkou, ježto stěží a postrádajíc objektivně vystižitelných znaků bylo by lze vytýčiti hranice, kam až zákonem zamýšlená ochrana nářadí na poli sahá a kde přestává. Musí býti proto zůstavěno jedině uvážení hospodáře, zda, kdy a po jakou dobu a z jaké příčiny chce polní nářadí ponechat na poli, a hověti stanovisko toto i obecnému náhledu lidu, jenž pohlíží na hospodářské nářadí na poli takřka jako na věci nedotknutelné.

Čís. 52.

Příbuzným obžalovaného v § 282 tr. ř. uvedeným jde lhůta k opovězení zmateční stížnosti od téhož dne, od kteréhož počíná obžalovanému, nikoliv od té doby, kdy se o odsouzení obžalovaného dověděli.

(Rozh. ze dne 6. května 1919, Kr. 197/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací nevyhověl v zasedání neveřejném stížnosti Magdalény M., matky Augusty St., do usnesení krajského soudu v Chebu, jímž bylo její ohlášení zmateční stížnosti do rozsudku téhož soudu, odsuzujícího Augustu St. pro zločin krádeže dle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák., jako opožděné odmítnuto.

Důvody:

Stížnost vychází z předpokladu, že pro stěžovatelku, matku to nezl. Augusty St., která proti vůli této používá práva v § 282 tr. ř. naznačeného a která při prohlášení rozsudku přítomna nebyla, počíná běžeti zákonitá třídenní lhůta k ohlášení zmateční stížnosti teprve od té doby, kdy se prvéjší o odsouzení své nezl. dcery byla dověděla. Než tento názor nemá v zákoně žádné opory. Druhý odstavec § 284 tr. ř. výslovně předpisuje, že pro příbuzné obžalovaného v § 282 tr. ř. uvedené — a takovou jest právě stěžovatelka — běží lhůta k ohlášení zmateční stížnosti od téhož dne, kdy počíná běžeti pro obžalovaného, tedy v tomto případě, kde obžalovaná byla při hlavním přelíčení a při prohlášení rozsudku přítomna, po dni tohoto prohlášení. Při tom zákon nerozeznává, byl-li k ohlášení oprávněný příbuzný při prohlášení rozsudku přítomen a kdy se o odsouzení obžalovaného dověděl. Tyto okolnosti jsou pro posouzení včasnosti ohlášení zcela nerozhodny. Nepřítomností jich nemá se dle úmyslu zákona odáliti právoplatnost prohlášeného rozsudku. Ohlášení zmateční stížnosti matkou obžalované, zde stěžovatelkou, stalo se teprve 12. dubna 1919, kdežto třídenní lhůta již 10. března byla uplynula. Správně tudíž krajský soud ohlášení ono jako opožděné odmítnul, takže bezdůvodné stížnosti nebylo vyhověno (§ 2, odst. 2 a 4 zák. ze dne 31. prosince 1877, č. 3 ř. z. z roku 1878).

Čís. 53. •

Při zločinu těžkého uškození na těle dle první věty § 155 písm. a) tr. z. netřeba zvlášť zjišťovati pachatelův úmysl, způsobiti některý z těžkých následků, vytčených v § 152 tr. z. Stačí, byl-li si pachatel vědom nebezpečné povahy a nebezpečného použití nástroje, který zvolil k provedení činu.

(Rozh. ze dne 8. května 1919, Kr. I 189/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po veřejném líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu, jímž vinným uznán zločinem těžkého uškození na těle dle §§ 152 a 155 písm. a) tr. z., — mimo jiné z těchto důvodů:

Při rozhodování o zmateční stížnosti uvažoval zrušovací soud také o otázce, zda u těžkého poškození na těle ve smyslu první věty § 155 lit. a) tr. z. je třeba obzvlášť ještě zjišťovati úmysl pachatelův, způsobiti některý z těžkých následků v § 152 tr. z. vytčených, a shledal, že otázku tu nutno zodpověděti záporně. Skutková povaha zločinu těžkého poškození na těle dle první věty § 155 lit. a) tr. z. předpokládá toliko, že bylo poško-